

SKURUPARKEN

Flora och fauna

av **Tomas Fasth**

Underlag till förslag till naturreservat för Skuruparken 2007.

Bilder Ronny Fors, ovan svavelticka.

Skuruparkens flora och fauna

Inledning

I denna utredning om möjligheterna till att bilda naturreservat har ej frågats efter en regelrätt naturinventering där flora och fauna dokumenteras. I tidigare inventeringar av Skuruparkens naturvärden har flora och fauna berörts varför det finns underlag att skriva några korta rader. Sammanfattningsvis kan om de kanske mest naturvårdsintressanta arterna (rödlistade) sägas att i Skuruparken har ett 50-tal fynd gjorts av ett 10-tal arter och lika många till signalarter.

Flora

Högre flora

Den högre floran är ganska rik i bryn och gläntor där det lerhaltiga underlaget möter det magrare, ursvallade jordtäcket med mest tall. Typiska brynararter i fältskiktet är vippärt, spenört och blodnäva. På magrare men också solexponerad mark finns bl a bockrot, lundtrav, knägräs, darrgräs, backglim, gullviva och gökärt. I mer skuggad sluttande terräng och rasbrant finns lundelm och blåsippa. I rasbranter mot söder är buskskiktet artrikt med många bärande arter: Björnbär, berberis, slån, oxbär, fläder, måbär, skogstry, kaprifol, getapel, hagtorn, häggmispel och stora haselbuskar.

Scharlakansvaxing är vanlig och spridd och ibland i sällskap med andra vaxskivlingar.

Lägre flora

Den lägre markfloran bjuder på åtskilliga intressanta arter på mullrik mark. Scharlakansvaxing är vanlig och spridd och ibland i sällskap med andra vaxskivlingar. Igelkotttröksvampen växer under hassel och

lind i sydvänd rasbrant. Signalarter som guldkremla och bolmörtsskivling är mykorrhiza-arter under ek. Svart trumpetsvamp är vanlig. Vedlevande ek-arter är bl a korallticka och oxtungsvamp. Den sistnämnda parasiten finns på ca 30 träd i Skuruparken.

Igelkotttröksvampen växer under hassel och lind i sydvänd rasbrant

Oxtungsvamp finns på ca 30 träd i Skuruparken

Korallticka lever på ekved.

En vedsaprophyt på hassel är hasseltickan. Vanliga tall-levande vedarter är tallticka, grovticka och blomkålssvamp. Luddtickan är en rödlistad rotparasit på tall. Vad gäller den lägre epifytfloran finns förvånansvärt många arter av intressanta lavar på gammelekar. Ett 10-tal signalarter däribland de rödlistade arterna grå skårelav och rödbrun blekspik medan mer spridda är bl a brun nållav och gulpudrad spiklav.

Rödbrun blekspik är en liten rödlistad lav

Grovticka på fälld tall

Fauna

Av den högre faunan har mest fågellivet inventerats. Hackspettar är vanliga där den mindre och rödlistade arten ses påfallande ofta, vår som höst. Den söker sig företrädesvis till lövskogen där den döda klenveden i grenverket tilltalar arten mest. Artens möjligheter att fortleva i parken ser ljus ut med tanke på att aspbestånden framledes kommer att ge arten goda födo- och bomöjligheter om den döda veden får vara ifred. Kattugglan är också vanlig och har lätt att finna bohål i de många gammelekarna.

Bland den lägre faunans många grupperingar är insekter och då främst skalbaggar i viss mån dokumenterade. Till ekar med mulminnehåll är en del bladhornade skalbaggar knutna. Den marmorerede guldbaggen har lämnat rikligt med spår efter sig, främst spillning från larverna men också skaldelar från fullbildade djur. I många av de gamla ekarna lever också träjordmyran som ofta är värd för andra sällsynta skalbaggars larver. Tallarna har mycket hög medelålder i Skuruparken och i ytterdelen på grovbarkiga och soligt växande gamla tallar lever reliktbocken. Denna rödlistade art påträffades i ca 10 tallar, eller rättare sagt spåren efter dess gnag på insidan av ytterbarken eller gnaghål i d:o hittades i så många tallar. Andra vedlevande tallarter i död ved har det svårare då fallna träd tas tillvara av vedeldare.

Spår efter reliktbock, en rödlistad skalbagge

Markhistorik

Den historiska markanvändningen har präglat det landskap vi ser idag i Skuruparken. Då begreppet Skuruparken föddes för nära exakt 200 år sedan fanns i sprickdalarna ett välhävdad beteslandskap med kor, hästar och möjligen andra betesdjur där det växte en hel del gamla träd men mellan dessa stora gläntor med gräsmark och en typisk ängsflora. De gamla ekar och tallar vi ser idag hade redan då passerat 100 år med råge och många var redan 200 år eller äldre. Buskskiktet var mer tillbakahållet till följd av betestrycket. Hällmarkerna och branterna var i mindre grad betespräglade p g a sämre avkastning och svårtillgänglighet. Hällmarker var glest bevuxna av tall medan ädellövträden härs-

kade i branter med ek, alm och lind. Inslaget av död ved var sannolikt större än i dagens Skurupark där vedtåkten i första hand är inriktad på sådana träd som fallit. De arter beroende av gamla ekar och tallar fanns vid denna tid i Skuruparken och på många fler håll i omgivande landskap. Senare skulle gammelekar skövlas i stor skala över hela landet och därmed minskade dess värddarter starkt vilket är orsaken till att många av dem idag är hotade och rödlistade. Kvarvarande landskap med gammelekar som Nyckelviken och Skuruparken utgör fragment av en naturtyp som alltså var vanligare för 200 år sedan och som idag knappast nybildas alls i vardagslandskapet.

Grova gamla träd, främst ek och tall, är grunden för naturvärdena i Skuruparken.

Naturtyper

Skuruparkens naturtyper finns beskrivna i förslag till naturreservat.

Artlista

Artlista med förekommande arter av särskilt intresse (rödlistade etc.) finns på nästa sida.

NAMN	LATIN			
Mindre hackspett	<i>Dendrocopus minor</i>	fågel		
Granbarkgnagare	<i>Microbregma emarginata</i>	skalbagge		
Marmorerad guldbagge	<i>Liocolea marmorata</i>	skalbagge		
Reliktbock	<i>Nothorina punctata</i>	skalbagge		
Svart praktbagge	<i>Anthaxia similis</i>	skalbagge		
	<i>Prionychus ater</i>	skalbagge		
Träjordmyra	<i>Lasius brunneus</i>	stekel		
Guldlockmossa	<i>Homalothecium sericeum</i>	mossa		
Takmossa	<i>Tortula ruralis</i>	mossa		
Brun nållav	<i>Chaenotheca phaeocephala</i>	lav		
Grå skärelav	<i>Schismatomma decolorans</i>	lav		
Grå vårtlav	<i>Acrocordia gemmata</i>	lav		
Gulpudrad spiklav	<i>Calicium adpersum</i>	lav		
Klotterlav	<i>Opegrapha sp</i>	lav		
Kornig nållav	<i>Chaenotheca chlorella</i>	lav		
Rostfläck	<i>Arthonia vinosa</i>	lav		
Rödbrun blekspik	<i>Sclerophora coniophaea</i>	lav		
Snöbollslav	<i>Pertusaria hemisphaerica</i>	lav		
Sotlav	<i>Cyphelium inquinans</i>	lav		
Ärgnål	<i>Microcalicium disseminatum</i>	lav		
Barkticka	<i>Oxyporus corticola</i>	svamp		
Blomkålssvamp	<i>Sparassis crispa</i>	svamp		
Bolmörtskivling	<i>Entoloma sinuatum</i>	svamp		
Ekticka	<i>Phellinus robustus</i>	svamp		
Grovticka	<i>Phaeolus schweinitzii</i>	svamp		
Guldkremla	<i>Russula aurea</i>	svamp		
Hasselticka	<i>Dichomitus campestris</i>	svamp		
Igelkottröksvamp	<i>Lycoperdon echinatum</i>	svamp		
Korallticka	<i>Grifola frondosa</i>	svamp		
Luddticka	<i>Inonotus tomentosus</i>	svamp		
Oxtungsvamp	<i>Fistulina hepatica</i>	svamp		
Rutskinn	<i>Xylobolus frustulatus</i>	svamp		
Rävticka	<i>Inonotus rheades</i>	svamp		
Scharlakansvaxing	<i>Hygrocybe punicea</i>	svamp		
Svavelticka	<i>Laetiporus sulphureus</i>	svamp		
Tallticka	<i>Phellinus pini</i>	svamp		

